CZĘŚĆ XLIX — № 28. ROK 25 — (1854.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z poczta, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{16}{28}$ Kwietnia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{15}{27}$ Kwietnia.

MANIFEST CESARSKI.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY, MIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADZCA

WSZECH ROSSYJ KRÓL POLSKI,

i t. d., i t. d., i t. d.

Czynimy wiadomo wszystkim wiernym poddanym Naszym.

Od początku zajścia Naszego z Rządem Tureckim, uroczyście obwieściliśmy wiernych Naszych poddanych, że jedynie uczucie sprawiedliwości powoduje Nas do przywrócenia naruszonych praw chrześcian prawosławnych, poddanych Porty Ottomańskiej.

Nie mieliśmy i nie mamy na celu ani nowych zawojowań, ani wywierania nad Turcyą jakiejkolwiek przewagi, któraby zdolna była przekroczyć granice wpływu, do jakiego Rossya, z mocy istnących traktatów, ma słuszne prawo.

W tej już epoce spotkaliśmy nieufność, wkrótce potém tajną nieprzyjaźń, ze strony Francyi i Anglii, które usiłowały w błąd wprowadzić Portę, przewrotnie tłumacząc Nasze zamiary. Nakoniec, w chwili obecnej, Anglija i Francya zrzuciły maskę, objawiły, że uważają Nasze z Turcyą nieporozumienie za kwestyą drugorzędną, lecz że wspólnym ich celem jest osłabić Rossyą, wydrzeć jej część posiadłości i strącić Ojczyznę Naszę z potężnego stanowiska, na które ją prawica Najwyższego wyniosła.

Może-li Prawosławna Rossya lękać się podobnych pogróżek?

Gotowa do zgromienia zuchwałości wroga, możeli ona zboczyć od świętego celu, wskazanego jej przez Opatrzność Boską?—Nie, zaiste!! Rossya nie zapomniała na Boga! Nie za światowy to interes oręż ona podniosła; występuje do walki za Wiarę Chrześciańską, za obronę swoich spółwyznawców, zostających pod uciskiem nieubłaganego wroga.

Niech więc całemu Chrześciaństwu będzie wiadomo, że myśl Monarchy Rossyi, jest też myślą ożywiającą i pobudzającą całą wielką Rodzinę narodu Ruskiego — ten to lud Prawosławny, wierny Bogu i Synowi Jego jednorodzonemu, Jezusowi Chrystusowi, Odkupicielowi naszemu.

Walczemy za Wiarę i za Chrześciaństwo!

Z nami Bóg — a któż przeciw nam!

Dan w S.-Petersburgu, dnia jedenastego Kwietnia, lata od Narodzenia Chrystusa Pana tysiąc ośmset pięćdziesiąt czwartego, Panowania Naszego dwudziestego dziewiątego.

Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano:

MIKOŁAJ.

Rozkaz dzienny Cesarski *w Wydziale Wojskowości, z dnia 11 Kwietnia 1854 roku.*

Zostają podniesieni, za odznaczającą się służbę, do rang: Jenerał-Porucznika, Zostający przy Korpusach Gwardyi, Jego Wielkoxiążęca Wysokość Janerał-major Xiążę *Jerzy Mecklembourg-Strelitz;* — Jenerał-majora, Pułkownicy: Zasiadający w Radzie Depart. Komisoryatskiego Ministerstwa Wojny z prawem głosu, liczący się w jeździe *Mirkowicz 2*, i otrzymuje dymissyą z mundurem i pensyą; z pułku Wozniesieńskiego Ułanów *Zurow* i zalicza się do jazdy; Dowodzca 8 okręgu kawaleryjskiego Ukraińskich osad wojskowych *Bielawski 2* i otrzymuje dymissyą z mundurem i pensyą; zostający do poruczeń szczególnych przy Dowodzącym wojskami na Kaukazkiej linii i na Czarnopomorzu, liczący się w jeździe *Kusakow 1*, z pozostaniem przy tymże Dowodzącym; liczący się w Armii *Kister* i otrzymuje dymissyą z

mundurem i pensyą; Zarządzający Chersońską Komisoryatską Kommisyą, liczący się w jeździa *Schreiber*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; z korpusu Żandarmów *Isupow 1;* Naczelnik 4 ch pierwszych kawaleryjskich okręgów osad wojskowych, liczący się w polowej konnej Artylleryi *Kosowski;* Dowodzca 1 parkowej artylleryjskiej brygady i ruchomego zapasowego parku 1 artylleryjskiej brygady *Duchonin;* Dowodzca 1 brygady artylleryi *Szantorow*, trzej ostatni z zachowaniem dotychcz. obowiązków; — Dowodzca 3 rezerwowego bataljonu Saperów *Loman 1*, Dowodzca 3 bataljonu Saperów *Klemens*, dwaj ostatni z zaliczeniem do bataljonów Saperów; Pełniący obowiązki Vice-Dyrektora Departamentu Komisoryatskiego Ministerstwa Wojny, liczący się w artylleryi *Głuszkow*, z zatwierdzeniem na tej posadzie; Dowodzcy pułków: Huzarów W. X. Saxen-Weimar *Butowicz 1*, Klastyckiego Huzarów *Paleolog 1*, Dragonów Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego *Tanutrow*, Kirysyerów Xięcia Alberta Pruskiego *Baumgarten 1*, Ułanów Jenerała jazdy Hrabi Nikitina *Baszkircow*, ostatni pięciu, z zachowaniem dowodztwa pułków; pełniący obowiązki Ober-Kwatermistrza Kaukazkiego Oddz. korpusu, Sztabu Jeneralnego *Broniewski 3*, z zachowaniem dotychcz. obowiązków; Dowodzący rezerwową brygadą 19 dywizyi pieszej *Rumiancow 1*, zostający przy Ministrze Wojny do poruczeń szczególnych, Sztabu Jeneralnego *Milutin*, dwaj ostatni z zachowaniem dotychcz. obowiązków; Ober-Kwatermistrz Sztabu J. C. Wysokości Głównodowodzącego korpusami Gwardyi i Grenadyerów, Jeneralnego Sztabu *Żukowski 3*, i mianowany pełniącym obow. Jenerał-Kwatermistrza tychże korpusów; Dežurny Sztab-oficer tegoż Sztabu, pułku Moskiewskiego Gwardyi *Jafimowicz 3*, z zaliczeniem do Armii i mianowaniem pełniącym obowiązki Dežurnego Jenerała korpusów Gwardyi i Grenadyerów; — Mianowani Jenerał-adjutantami Jego Cesarskiej Mości: Zostający w Ministerstwie Wojny, liczący się w polowej konnej artylleryi Jenerał-porucznik *Knorring 2*, orszaku J. C. Mości Jenerał-majorowie: *Jafimowicz 1*, Hrabia *Orłow-Denisow 1*, Pełniący obowiązki Jenerał-Kwatermistrza czynnej Armii *Frołow 2* i Dyrektor Kancellaryi Ministerstwa Wojny baron *Wrewski 1*, dwaj ostatni z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; — Liczący się w Armii Jenerał-major *Markowski 1*, mianowany Dowodzcą 1 brygady 24 dywizyi pieszej; na miejsce Jenerał-majora *Masłowskiego 1*, który, dla słabości zdrowia otrzymuje dymissyą z mundurem i pensyą.

— Przez Rozkazy dzienne Cesarskie w Wydziale Wojskowości, z dnia 4 Kwietnia, Pułkownik Inżenjerów Osad wojskowych *Iwanicki*, otrzymuje dymissyą, dla słabości zdrowia, w randze Jenerał-majora, z mundurem i pensyą;— 5 tegoż m., Komendant Wyborga, Jenerał-porucznik *Weirauch*, otrzymuje, dla słabości zdrowia, dymissyą, z mundurem i pensyą.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale Cywilno-Wojskowym, z dnia 11 Kwietnia, za odznaczającą się służbę Najłaskawiej zostają podniesieni do rang: Radzcy Tajnego, Jenerał Audytor Ministerstwa Wojny, Rzeczywisty Radzca Stanu *Jakobson;* Rzeczywistego Radzcy Stanu, Radzcy Stanu: Dyrektor Kancellaryi Komitetu ustanowionego 18 Sierpnia 1814 roku *Łukjanowicz*, Główny Redaktor Układu praw wojennych *Kotomin* i Członek Rady Departamentu Inżenjernego *Pawłow*.

Dyplomata Cesarskie.

I.

Naszej mile Nam wiernej Szlachcie gubernii Kurlandskiej.

Szlachta Kurlandska, z powodu obecnej wojny z Turcyą, oświadczyła życzenie umieścić w służbie wojskowej i utrzymywać swoim kosztem do czterdziestu młodzi Szlachetnej.

Przyjmując ze szczerą wdzięcznością tę ofiarę, jako nowy dowod wiernopoddanniczego przywiązania Szlachty Kurlandskiej, miło Nam jest zapewnić ją w niniejszém zdarzeniu o Naszej Monarszej ku niej życzliwości.

II.

Naszej mile Nam wiernej Szlachcie gubernii Chersońskiej.

Szlachta gubernii Chersońskiej oświadczyła życzenie dostarczyć bezpłatnie wołowe i konne furmanki dla ruchomego prowiantskiego magazynu wojsk, działających na Dunaju, tudzież naładować fury różnemi przedmiotami żywności.

Przyjmując ze szczerą wdzięcznością tę ofiarę, jako nowy dowod wiernopoddanniczego przywiązania Szlachty Chersońskiej, miło Nam jest zapewnić ją przy niniejszém zdarzeniu o Naszej Monarszej ku niej życzliwości.

Na oryginałach własną J. C. Mości ręką podpisano:

MIKOŁAJ.

S.-Petersburg, 13 Marca 1854 roku.

—

Na Zdanie Rady Państwa N. Cesarz Jmć w dniu 9 Kwietnia raczył rozkazać: 1.) Cło przywozowe, w Królestwie Polskiem istnące na wszystkie gatunki cukru surowego bez różnicy, w ilości 3 rubli sr. od puda, zniżyć do 2 r. sr. i za takiemże cłem dozwolić przywoz takowego, suchą granicą Cesarstwa przez Komory: Połągowską, Taurogieńską, Jurborgską, Radziwiłowską, Husiatyńską i Nowosielicką. 2.) Dozwolić przywozić cukier rafinowany w głowach, za opłatą cła po 4 ruble sr. od puda, do pomienionych Komor, jak równie do sześciu Komor Królestwa Polskiego: Wierzbołowskiej, Pepłuskiej, Szczypiornskiej, Nieszawskiej, Granickiej i przez dwie ostatnie do Warszawskiej; i 3.) Dozwolony na przywoz przez pomienione Komory suchej granicy rafinowany cukier w głowach, cechować na projektowanej przez Namiestnika Królestwa Polskiego zasadzie, za pomocą banderol, w sposobie proby.

— Na przedstawienie Głównozarządzającego Wydziałem Dróg Kommunikacyj i Budów publicznych, spowodowane odezwą pełniącego obowiązki Kijowskiego Wojennego, Podolskiego i Wołyńskiego Jenerał Gubernatora, N. Cesarz

Jmć, w dniu 24 Marca raczył Najwyżej rozkazać: w mieście Żytomirzu, w kwartałach, zawartych między wielką Berdyczowską ulicą i rzeką Teterowem, jako stanowiących najlepszą i główną część miasta, zabronić żydom mieszkać, dozwalając im wszakże w tej części miasta kupować place i domy, oraz domy budować, dla wynajmowania takowych.

— Przed odprawieniem dziękczynnego nabożeństwa w Zimowym pałacu, w dniu 21 Marca, z powodu szczęśliwego przejścia wojsk naszych przez Dunaj, N. Cesarz Jmć raczył przyjmować deputacyą od Szlachty gubernii Petersburskiej; Deputacya miała szczęście złożyć u podnóżka Tronu następną najpoddanniejszą prośbę Szlachty S.-Petersburskiej:

Najjaśniejszy Panie.

Szlachta codziennie składa swą daninę na ołtarzu służby Tronowi; ale żywszą jeszcze gorliwością i zapałem płoną jej serca, słuchając Monarszych wyrazów Manifestów Waszej Cesarskiej Mości, spozierając na miecz, podniesiony ku obronie Wiary i cześci Państwa.

Tak natchniona i gotowa nieszczędzić ani mienia ani życia swego, Szlachta S.-Petersburskiej gubernii oświadczyła dziś życzenie:

1.) Zaofiarować dziesiątą część swoich rocznych dochodów dla przyłożenia się do pokrycia kosztów wojennych przez cały czas trwania obecnej wojny, — i

2.) Na podobieństwo wiekopomnego 1812 roku złożyć pospolite ruszenie, stając własną piersią w pierwszych jego szeregach.

Racz, Wielki Monarcho, przyzwolić na uskutecznienie tego wrodzonego nam popędu wiernego poddaństwa. Ruska Szlachta przywykła w dniach proby, dawać groźny odgłos na Cesarskie wezwanie; w dni te Szlachta ma jedynie na względzie, wypełnienie świętych swych powinności i w tym duchu dziś wykrzykuje: «na obronę Prawosławnej Wiary i Ojczyzny, my wszyscy w ślad za Carem.»

Podpisali: Marszałek Gubernijalny A. *Potiemkin*, Marszałkowie powiatów: S.-Petersburskiego P. *Bezobrazow;* Szlisselburskiego A. *Czegłokow;* Carskosielskiego A. *Płatonow;* Jamburskiego Baron P. *Friedricks;* Nowoładozskiego R. *Tomiłow;* Peterhofskiego *Zinowjew;* Gdowskiego *Blok;* Ługskiego *Tiran.*

N. Cesarz Jmć raczył powyższą prośbę Najmiłościwiej przyjąć i w najłaskawszych dla Szlachty wyrazach wynurzyć jej Monarszą wdzięczność Swoją. Po odbytem nabożeństwie Cesarzowi Jmci podobało się powtórnie widzieć Deputacyą i ponowiwszy Najmiłościwsze Swe zadowolenie Petersburskiej Szlachcie, poruczyć deputatom, iżby jej obwieścili, że Jego Cesarska Mość Najłaskawiej zezwalając na proponowaną przez Szlachtę ofiarę, nie widzi w tej chwili szczególnej potrzeby składania Pospolitego Ruszenia, niemniej wszakże z przyjemnością widząc taką wiernopoddanniczą gotowość, N. Pan trwa w mocnej nadziei, że jak skoro okoliczności wymagać tego będą, dostojna Szlachta, zawsze wierna tradycyi przodków, jednomyślnie uzbroi się na wroga w obronie Tronu i Ojczyzny.

— Przez Rozkaz dzienny Dowodzącego Kaukazkim Oddzielnym Korpusem i innemi w tym kraju wojskami, Jenerała jazdy *Reada*, z dnia 7 Marca, Oddział Achałcychski wyjęty jest od korpusu wojsk na tureckiej granicy znajdujących się i wraz z oddziałem Guryjskim i rezerwami, zostającemi w Suchum, oddany pod dowodztwo Tyfliskiego Wojennego Gubernatora, Jenerał-porucznika Xięcia *Andronikowa*, który mianowany zostaje Naczelnikiem tych oddziałów i rezerwów; innym zaś Rozkazem dnia tegoż, rozporządzenie, któré́m, z powodu wojny z Turcyą, powiaty Achałcychski i Ozurgetski są postawione na stopie wojny, zostaje rozciągnięte na inne części gubernii Kutajskiej, mianowicie na powiaty Kutajski, Szaropański, Raczyński, okręg Samurzakański, posiadłości Mingrelii i Swanetii, które, równie jak powiaty Achałcychski i Ozurgetski, poddane są pod zwierzchnictwo Jenerał-porucznika *Andronikowa.*

NOWINY Z NAD-DUNAJU.

Jenerał-Feldmarszałek *Xiążę Warszawski Hrabia Paskiewicz-Erywański*, przybywszy 3 Kwietnia do Fokszan, przesłał następujące wiadomości o działaniach wojsk naszych nad Dunajem.

30 Marca Czarnowody i Karasu zostały zajęte przez partye kozaków pod wodzą Podpułkownika *Wałujewa* i *Fomina;* mosty przy tych punktach są w naszém ręku. Posłane do Karakioj, Kekerleni i Machmud-Kojsu rozjazdy odkryły tylko w tej ostatniej wsi nieprzyjaciela, w liczbie do 600 konnicy, z częścią piechoty. W zawiązanym wzajemnie ręcznym ogniu zabity 1 turek; z naszej strony żadna nie zaszła strata.

Tegoż dnia, partya kozaków, z Assaułą *Izmajłowem*, skierowana była do Kiustendżi; dążąc tam brzegiem morza spotkała pod samém miastem pikietę piechoty, wystawioną ze dwóch stojących w porcie statków parowych (Angielskiego i Francuzkiego). Pikieta, wystrzeliwszy do kozaków uciekła ku morzu, dla połączenia się ze swoją rezerwą, złożoną z sześciudziesiąt anglo-francuzów. Kozacy poszli w pogoń za nieprzyjacielem, ale ten cofnął się z największą szybkością, wpadł na łódki i zdążył ku statkom parowym, które wszczęły ogień działowy. Od wystrzałów miasto zapaliło się w dwóch miejscach; kozacy żadnej nie ponieśli straty.

Kiustendżi i Mangalia opuszczone zostały od mieszkańców; uczyniono rozporządzenie o wywiezieniu z Kiustendżi zapasów jęczmienia dla naszej jazdy.

2 Kwietnia Podpułkownik *Wałujew*, odebrawszy wiadomość, że jazda Turecka ciągnie na Czarnowody w znacznych siłach, wysłał na jej spotkanie dwie seciny dowodzonego przez się Dońskiego № 22 pułku. Turcy, ufając w swą liczebną przewagę, uderzyli w szaszki na secinę Setnika *Nomikosowa*, lecz Assauła *Popow*, z drugą seciną, attakował ich z boku. Podpułkownik *Wałujew*, który zdążył z

*

rezerwą, uzupełnił porażkę nieprzyjaciela. Ścigani na przestrzeni dwóch wiorst, Turcy zostawili na miejscu 40 trupa; nadto, waleczni Dońcy, wzięli 17 niewolnika, w liczbie których jeden jus-baszi; zdobyli też 25 koni, dwa znaczki i mnóstwo oręża; z naszej strony poległ jeden i ranieni trzej kozacy.

Po tak niefortunnem pokuszeniu, nieprzyjaciel opuścił Machmud-Kojsu.

Tureckie wojska, które uciekły z warowni niższego Dunaju, udają się do Warny i Szumli. Turcy plądrują osady chrześcian; Bulgary uzbrajają się w obronie świątyń Pańskich, którym grozi spustoszenie. *(R. I.)*

Ogłoszenie od Ministerstwa Skarbu.

Skutkiem odebranej wiadomości, o wypowiedzeniu przez Angliją i Francyą wojny Rossyi, Ministerstwo Skarbu poczytuje sobie za obowiązek obwieścić powszechnie o środkach, jakie z tego powodu będą przedsięwzięte przez Rząd Cesarski we względzie angielskich i francuzkich poddanych, ich kupieckich okrętów i majątków.

Stosując się do Deklaracyj Rządów Angielskiego i Francuzkiego, Rząd Cesarski, w szczerej chęci ochronienia, o ile podobna, osób prywatnych, od zgubnych następności wojny, postanowił prawidła następujące:

Angielskim i francuzkim kupieckim okrętom, znajdującym się w naszych portach, zostaje udzielony termin sześciu tygodni dla naładowania i swobodnego odejścia do obcych krajów. Termin ten ma się policzać: w portach mórz Czarnego, Azowskiego i Baltyckiego od 25 Kwietnia bieżącego roku, a w portach morza Białego, od dnia otwarcia żeglugi.

W sposobie wyjątku, ze względów wojennych, dwa okręty angielskie: «Anna Mac Liester» i William Broderich» z których pierwszy znajduje się w Kronstadcie, a drugi w Rewlu, mają być do czasu zatrzymane; okręty te nie będą bynajmniej konfiskowane i zostaną wypuszczone, jak skoro z okoliczności okaże się możność ku temu.

Angielskim i francuzkim okrętom, które, po wyjściu z naszych portów, będą spotkane na morzu przez nasze okręty wojenne nawet już po wskazanym terminie, nie będzie tamowana dalsza żegluga, jeżeli z dokumentów okrętowych da się widzieć że ładunek na nich znajdujący się był zabrany przed upływem takowego terminu.

Własność angielskich i francuzkich poddanych na okrętach krajów neutralnych, uważana będzie przez nasze okręty za nietykalną. Towary angielskie i francuzkie, chociażby nawet należały do poddanych angielskich i francuzkich, będą pod banderą neutralną swobodnie wpuszczane do naszych portów, według ogólnej zasady Taryfy. Nadto, mienie poddanych krajów neutralnych, znalezione na okrętach nieprzyjacielskich, nie ulegnie konfiskacie, zresztą ma się rozumieć że bandera neutralna, nie posłuży za ochronę dla takich ładunków i przedmiotów, które z prawa Wojny uważane są za wojenną kontrabandę; w skutek czego, okręty, na którychby się okazała taka kontrabanda, będą zatrzymywane przez nasze statki wojenne i uważane za zdobycz prawną (de bonne prise), stosownie do wydanego już od Ministerstwa Skarbu obwieszczenia w dniu 27 Listopada roku zeszłego.

Pozostawując wszystkie swoje handlowe porty otwartemi dla kupieckich okrętów krajów neutralnych, Rząd Cesarski nie może wszakże przyjąć na siebie odpowiedzialności za uszkodzenia i straty, jakim te okręty mogłyby uledz skutkiem działań wojennych.

Już w Październiku roku zeszłego, z powodu krążących pogłosek o wojnie, P. Minister Skarbu oświadczył, w imieniu N. Cesarza Jmci, negocyantom angielskim, prowadzącym handel w S.-Petersburgu, że nawet na przypadek wojny, nie mają się czego obawiać ani o swe osoby, ani o swoje mienie i że mogą rachować na opiekę, jakiej dotąd używali. Takąż opiekę i bezpieczeństwo tak dla swych osób, jako i dla swych własności będą mieli w Rossyi, bez różnicy stanów, ci wszyscy Wielkobrytańscy i Francuzcy poddani, którzy, zajmując się spokojnie sprawami swojemi, pełnić będą obowiązujące przepisy prawa, wstrzymując się od czynów, przez nie wzbronionych.

(Dod. do Gaz. Handl.)

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 7 Kwietnia pozostawało chorych 105 — w ciągu doby zachorow. 22 — wyzdr. 5 — umarło 11 — po 8 Kwietnia pozostało chorych 111.

W ciągu doby zachor. 14 — wyzdr. 7 — umarło 8 — po 9 Kwietnia pozostało chorych 110.

W ciągu doby zachor. 13 — wyzdr. 9 — umarło 8 — po 10 Kwietnia pozostało chorych 106.

W ciągu doby zachor. 13 — wyzdr. 4 — umarło 3 — po 11 Kwietnia pozostało chorych 112.

W ciągu doby zachor. 12 — wyzdr. 0 — umarło 7 — po 12 Kwietnia pozostało chorych 117.

W ciągu doby zachor. 14 — wyzdr. 3 — umarło 10 — po 13 Kwietnia pozostało chorych 118.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

DANIJA.

KOPENHAGA, *14 Kwietnia*, (Depesza telegraficzna.) Donoszą urzędowie, że admirał Napier ze swą flottą odpłynął 12 Kwietnia z zatoki Kjoge ku zatokom Botnickiej i Finlandskiej.

— Przesilenie Ministeryalne nie jest jeszcze ukończone. Wszakże Minister Wojny otrzymał dymissyą. Sekretarz Gabinetowy P. Tillisch, przybyły umyślnie od Króla, z Fridericksborg, wszczął układy o przyjęcie portfelów, które mogłyby zawakować. Zmiana więc całego Gabinetu zdaje się być rzeczą pewną.

— Donoszą z Nyeberg, 12 Kwietnia, że okręt linijowy Austerlitz przeszedł przez Belt; nie wiadomo dokąd się skierował.

— Statek parowy angielski *Alban* osiadł na mieliznie pod Amager przez nieostrożność sternika; ale spodziewano się, że wprędce będzie mógł być spławionym. W tej chwili w Kjoge są dwa okręty linijowe angielskie, okręt francuzki *Austerlitz* i trzy statki parowe. W Kopenhadze są trzy statki parowe angielskie. Co chwila oczekują przybycia nowych okrętów z Anglii.

Kopenhaga, 17 Kwietnia. Przesilenie ministeryalne zostało rozwiązane. Wszyscy Ministrowie, nie wyłączając i Ministra Wojny, jenerała Hansen, cofnęli prośby o dymissye i pozostali na swych posadach, po usunięciu przez Króla P. Hall, Audytora jeneralnego i podpułkownika sztabu jeneralnego Andra, którzy prowadzili gwałtowną oppozycyą przeciw Ministrom jako deputowani.

— Cztery statki parowe i tyleż okrętów żaglowych angielskich pozostały w zatoce Kjöge, gdzie czekają na przybycie okrętów linijowych francuzkich *Jemmappes*, *Hercule*, *Tage*, każdy od stu dział, *Dupérré* od 74, *Breslau* od 90, *Trident* od 72, tudzież pięciu lub sześciu parowych fregat dla wspólnego działania.

— Licząc w to *Austerlitz* i kilka pomniejszych statków parowych, które się świeżo połączyły z flottą angielską przez Windo-Sund, (Gothenburg,) ogół flotty znajdującej się w tej chwili na morzu Baltyckiem (na południe-wschód wyspy Gothland), wynosi 41 statków, z których 15 okrętów linijowych, 10 fregat pierwszej klassy, i 5 fregat drugiej klassy. Eskadra, krążąca w zatoce Finlandskiej pod wodzą kontr-admirała Plumridge, liczy tylko 4 fregaty i 4 statki parowe śrubowe. Na pomienionych 41 okrętach jest w ogóle 1,804 działa i 15,000 ludzi. Okręt *James Watt*, siedem statków parowych i trzy fregaty, czekają na rozkazy w zatoce Kjöge.

SZWECYA.

STOCKHOLM. Donoszą 7 Kwietnia ze Stockholmu, że poruszenie wojsk dla wzmocnienia garnizonów po wyspach nadmorskich i na wyspie Gothland, już się rozpoczęło. Dano rozkazy wszystkim szalupom kanonijerskim, iżby się udały na swe stanowiska i mianowicie do zatok, położonych na południe Stockholmu.

— Wszyscy dowodzcy twierdz w Szwecyi i Norwegii odebrali rozkaz pilnowania się ściśle dawnego przepisu z roku 1742, który stanowi, iż nie więcej nad cztery statki wojenne cudzoziemskie mogą być na raz wpuszczane do portów w twierdzach.

— W połowie Maja flotta Norwegska wyjdzie na morze i od niej, mała eskadrylla zostanie odkomenderowana do Finnmarken. Horten, główne nadmorskie miasto i mała twierdza Wordöbuus, położona po za Przylądkiem północnym (Cap Nord) otrzymają mocne garnizony.

Christiania, 14 Kwietnia. Gazeta *Aftonblade* twierdzi, że w mieście Romsdale, na zachodnio-północném wybrzeżu Norwegii, widziano okręt wojenny angielski, dążący ku północy.

(J. de S.-P.)

NIEMCY.

AUSTRYA. W dniu 7 Kwietnia, w Wiedniu, miała miejsce wymiana ratyfikacyj przedślubnej umowy, zawartej między N. Cesarzem Jmcią i Jej Królewską Wysokością Xiężniczką Elżbietą Bawarską.

— Podług wiadomości z Wiednia 9 Kwietnia, J. C. K. Wysokość Arcyxiążę Wilhelm szybko wraca do zdrowia.

— Gazeta urzędowa donosi, że minister Skarbu, P. Baumgartner, podał się już poraz trzeci do dymissyi i że już nie wątpią, iż zostanie przyjętą. Wymieniają na jego następcę barona Kubeck, obecnie Prezesa Rady Państwa i jeżeli ten domysł ziści się, skutkiem jego urzeczywistnienia będzie radykalne przekształcenie systematu finansowego.

— Dowiadujemy się, że flotylla Dunajska będzie wzmocniona, w ciągu Kwietnia jeszcze, dziewięciu statkami parowemi, zakupionemi od Kompanii żeglugi parowej Dunajskiej. Sześć z liczby tych statków pełnią już służbę.

— Rząd Angielski przesłał Gabinetom Wiedeńskiemu i Berlińskiemu noty we względzie wypadków w Grecyi i udzielił im kopije rozmaitych dokumentów, dowodzących, że Rząd Helleński wspiera wszelkiemi środkami powstańców w prowincyach Tureckich. W skutek tego kroku Gabinet Wiedeński wyprawił do Aten notę, żądając objaśnienia i przekładając Rządowi Greckiemu jak wielką odpowiedzialność przyjmuje na siebie.

— Gazeta Transylwańska donosi, z Bucharestu, że w skutek wypowiedzenia wojny Rossyi przez Angliją i Francyą, Prezes Jenerał-adjutant baron Budberg wydał rozporządzenie o wezwaniu Rezydentów tych dwóch krajów do opuszczenia Xięztw nad-Dunajskich.

— Donoszą z Wiednia, 16 Kwietnia, że stan oblężenia, w dniu pierwszym święta Wielkonocnego zostaje zdjęty, zaczynając od 1 Maja, w Węgrzech, w Wojewodyi Serbskiej i Banacie Temeswarskim, Galicyi i Lodomeryi, Wielkiém Xięztwie Krakowskiém i Xięztwie Bukowiny, tak iż stan ten rzeczy wyjątkowy wprędce ustanie na całej przestrzeni Monarchii Austryackiej.

Pesth, 6 Kwietnia. Wczora rano przybył tu z Wiednia Arcyxiążę Albert i odbył natychmiast przegląd 11 Korpusu piechoty który jest już całkiem postawiony na stopie Wojny. Jego C. Wysokość ostatecznie został mianowany Wodzem Naczelnym armii, zająć mającej granicę południową i która, według ostatnich rozporządzeń, będzie złożona z 9, 10 i 11 Korpusów piechoty. Ten ostatni co dnia oczekuje rozkazu wystąpienia do Zambor. To jest rzeczą pewną, że wielkie poruszenia wojsk ku południowi niezwłocznie będą miały miejsce.

Piszą z Pesth, 8 Kwietnia, że w celu utworzenia rezerwy artylleryjskiej formują w armii Austryackiej 9 kompanij artylleryi i nadto półtory kompanii artylleryi wielkiego kalibru; te kompanije będą rozmieszczone między 9, 10 i 11 korpusami piechoty, które zostają już na stopie wojny. Nadto uformowano dwa nowe pułki dragonów, i postawiono na stopie wojny 1 korpus jazdy, złożony z kirysyerów i ułanów, mający stać w Węgrzech, pod dowodztwem Xięcia Lichtenstein.

PRUSSY. Gazeta Augsburska donosi, że traktat przymierza między Prussami i Austryą, negocyowany w Berlinie przez Feldcechmistrza barona Hess, został zawarty 8 Kwiet-

nia i tegoż dnia posłany do Wiednia dla odebrania ostatecznej sankcyi.

Tymczasem *Nowa Gazeta Pruska* pisze, że 13 Kwietnia pułkownik von Ruff przywiozł z Wiednia niektóre uwagi Rządu Austryackiego nad przedugodnemi punktami tegoż traktatu i że jest nadzieja, że strony umawiające się wprędce i ostatecznie porozumieją się w przedmiocie tego ważnego aktu.

— Podług tejże gazety, Król Grecyi Otton, napisał list do Króla Jmci Pruskiego, prosząc go o opiekę w trudnych okolicznościach, w których się Grecya znajduje, z powodu nastawania na nię Francyi i Anglii. Gazeta znajduje rzeczą naturalną, że w chwili, kiedy Mocarstwa opiekuńcze, które byt Grecyi zapewniły, są z sobą w wojnie, kraj ten udaje się o pomoc do wielkich Mocarstw Niemieckich, które, umieszczając jeden dodatkowy artykuł w traktacie, między sobą negocyowanym, mogłyby łatwo ocalić Królestwo Grecyi. Nowa gazeta Pruska wyraża przytém żywe swe oburzenie z pogardliwego sposobu, jakim Minister Angielski (Lord John Russell) mówił na jedném z ostatnich posiedzeń Parlamentu o Królu Ottonie, gdyż, według tego pisma, obelga, wyrządzona Monarsze, spada na wszystkich jego poddanych.

— Gazeta Augsburska odebrała list z Berlina, w którym piszą, że mniemane wyjawienia uczynione przez Gabinet Paryzki Wiedeńskiemu, nie zawierały nic bardzo nowego, albowiem Cesarz Jmć Rossyjski, podczas swego pobytu w Ołomuńcu, wyraził się przed Cesarzem Austryackim i Królem Pruskim we względzie stanu upadku, w jakim Turcya zostaje, z tą samą otwartością, z jaką rozmawiał o tym przedmiocie z Posłem Angielskim w Petersburgu.

— Nowa Gazeta Pruska w numerze 14 Kwietnia zawiera artykuł, w którym nader przekonywającym sposobem dowodzi, że jeżeli Mocarstwa zachodnie usiłowały wciągnąć Niemcy do wojny z Rossyą, najprostszą tego przyczyną jest, że środki, jakiemi same te Mocarstwa rozrządzać mogą, musiały im wydać się niedostatecznemi dla dopięcia wielkiego celu «upokorzenia» Rossyi.

— Gazeta *Korrespondencya* donosi o urządzeniu kommunikacyi telegraficznej między Warszawą i Berlinem przez połączenie linij telegraficznych ruskiej i pruskiej w Mysłowicach.

— Nowa Gazeta Pruska pisze, że Posłowie Anglii i Francyi w Berlinie, nie przez notę, ale ustnie przekładali Pierwszemu Ministrowi Panu de Manteuffel o konieczności, iżby Prussya przybrała postawę bardziej stanowczą w obecném zajściu Europejskiém, na zasadzie konferencyi Wiedeńskiej. Odpowiedź na te nalegania nie jest jeszcze wiadoma.

— Piszą z Berlina 11 Kwietnia, że Pruski Gabinet wstawia się w tej chwili przed Gabinetami Londyńskim i Paryzkim za Rządem Greckim, w celu iżby zachowanie się tego ostatniego w obec powstania chrześcian tureckich było uważane z punktu widzenia mniej niż dotąd surowego.

(G. P.)

KARLSRUHE. Regent zamknął Sejm osobiście 12 Kwietnia. J. K. Wysokość był przyjęty przez Zgromadzenie z największym zapałem. Mowa Regenta nie zawierała żadnej wzmianki o zajściu z Duchowieństwem katolickiém. Gazeta *Deutsche Volkshalle* ogłosiła brewe Papieskie z dnia 27 Kwietnia do Arcybiskupa Friburgskiego, w którém Ojciec św. oddaje głośną pochwałę, postępowaniu tego Prałata i innych Biskupów prowincyi Wyższego Renu.

HAMBURG, *16 Kwietnia.* (Dep. telegr.) Flotta angielska, złożona z 22 okrętów przeszła przed wyspą Bornholm; w nocy na 15 Kwietnia słyszano silną kanonadę w tym kierunku. *(J. de S.-P)*

ANGLIJA.

LONDYN, *12 Kwietnia.* PARLAMENT CESARSKI. Wczora, jak już był doniosł telegraf, Ministrowie w obu Izbach oznajmili, że bill Reformy Parlamentowej, z powodu wojny, zostaje cofnięty.

W Izbie Gmin, Minister Skarbu złożył wykaz stanu Skarbu. Przewyżka dochodu po 1 Kwietnia przeszła oczekiwanie i dosięgła cyfry 3 miljonów funtów sterlingów, co jest tym pomyślniejszym wypadkiem, że ilość podatku od dochodów, nie doszła spodziewanej cyfry. Stan kredytu publicznego jest najpożądańszy. Dług ulotny niższy jest o 1 miljon 174,000 funt. sterl. od ilości, na którą Skarb ma prawo wypuszczać bony i niemasz powodu mniemać, że potrzeba będzie wypuścić nowe bony, lub nawet wydatkować całą już wypuszczoną summę.

Izby, jak doniesiono, odroczyły się do 27 Kwietnia.

— Donoszą z New-York, że projekt połączenia lądów Europy i Ameryki za pomocą telegrafu elektrycznego podmorskiego, znowu na jaw wychodzi. P. Maury, porucznik marynarki Stanów Zjednoczonych, jest autorem nowego systematu.

Londyn, *17 Kwietnia.* Królowa Jmć prezydowała 15 b. m. na Radzie Tajnej, w której uchwalono, iżby publiczne modły o dobre powodzenie wyprawy naznaczone zostały na 26 Kwietnia.

— *Morning Herald* twierdzi, że kontr-admirał Bruce, świeżo przybyły z wybrzeży Afryki, będzie wprędce mianowany dowodzcą flotty statków lekkich, przeznaczonej do ochraniania handlu angielskiego w portach północnych i północno-wschodnich Anglii. — Taż gazeta pisze, że od dni dziesięciu Admiralicya nakazała zbudowanie sześciu statków, mających służyć za szalupy kanonierskie i razem za statki pocztowe w Bałtyku. Każdy z nich podejmuje 460 tonn, będą opatrzone w machiny siły 100 koni i śruby i będą mocno uzbrojone.

FRANCYA.

PARYŻ, *14 Kwietnia.* Depesza telegraficzna z dnia 3 Kwietnia, z Konstantynopola donosi, że tam przybył jenerał Carrobert z 1,100 francuzkich żołnierzy.

— Korrespondent gazety Belgijskiej pisze z Paryża, 13 b. m. że organizują się już baterye Gwardyi Cesarskiej, która liczyć będzie 15,000 ludzi.

— P. de Montalembert był już badany przez Sędzię śledczego. Na zapytanie: komu szlach. Hrabia list swój udzielił, oskarżony odpowiedział, iż gdy z tej kommunikacyi Rząd robi sprawę, niepodobna mu wymienić przyjaciela, któremu się zwierzył. Zresztą sędzia śledczy był jak najgrzeczniejszym w swem obejściu się z pozwanym i badanie, wszczęte w formach urzędowych, ukończyło się na pełnej wzajemnych względów pogadance.

— Na Giełdzie 13 Kwietnia 4½ procentowe 89 franków 60 centimów — 3 procentowe 63 fr. 10 cent.

— Depesza telegraficzna, odebrana przez *Journal des Débats* z Turynu, donosi, że Xiążę de Valentinois został uwięziony w forcie miasta Sardyńskiego Villefranche.

Paryż, 15 Kwietnia. Prawo o zaciągu 140,000 ludzi z klassy 1853 roku, zostało przez Senat przyjęte jednomyślnie. Nikt nawet nie uczynił najmniejszej uwagi nad tak stanowczym środkiem.

— Monitor ogłasza Dekret Cesarski, stawiący na stopie zupełnej równości z francuzkiemi, okręty i towary przybywające wprost do Francyi z Portugalii i pod portugalską banderą.

— Podług gazety Pruskiej korpus wyprawy do Turcyi pomnożony będzie jedną dywizyą pod dowodztwem jenerała Renaud.

— Piszą z Paryża, 10 Kwietnia, do Nowej Gazety Pruskiej: «Mazzini, który, jak wiadomo ukrywa się gdzieś, w bliskości Włoch, wydał do swych zwolenników okolnik, w którym mówi, że nie nadeszła jeszcze chwila politycznego uorganizowania Italii, co będzie należało do przyszłego «Zgromadzenia Narodowego,» a że na teraz chodzi o oswobodzenie Italii od «jarzma austryackiego.» Lecz co zdaje się być ważniejszém od tych knowań Mazziniego, to są usiłowania innej partyi, która nic nie rachuje na powstaniu ludowém, ale natomiast wiele sobie wróży z sojuszu między Sardyniją i Neapolem, obaliwszy naprzód w tym ostatnim kraju dynastyą Burbonów i zastąpiwszy ją jednym z Murat'ów.

— W tejże korrespondencyi donoszą, że na popisie wojsk w Paryżu, w dniu 12 Kwietnia, Xiążę Cambridge zimno był przez lud przyjęty, co go mocno zmartwiło.

— Armija francuzka opanowała w Algeryi, o kilka dni drogi w głąb wielkiej pustyni, kraj zwany Beni-Mzab, dotąd nieznany, którego mieszkańcy są plemieniem całkiem handlarskiém. Jako wojenne stanowisko, kraj ten jest może najważniejszym punktem w Algeryi, jest bowiem kluczem Pustyni i zajęcie jego może z czasem otworzyć drogę do Tombuktu.

Paryż, 18 Kwietnia. Marszałek de St. Arnaud wyjechał 15 b. m. do Marsylii, gdzie zabierze się na okręt. Towarzyszy mu marszałkowa, żona jego.

— Depesza telegraficzna z Marsylii donosi, że dnia tego Xiążę Napoleon zabrał się tam na okręt i odpłynął do Stambułu zrana dnia tegoż. *(J. de S.-P.)*

GRECYA.

Gazeta *Zeit* pisze, że Anglija i Francya postanowiły zająć swém wojskiem granicę Grecko-turecką, dla niewpuszczania do Turcyi band zbrojnych, z Grecyi przybywających.

— Depesza telegraficzna z Aten, 14 Kwietnia, odebrana w Berlinie, donosi, że Gabinety Angielski i Francuzki przesłały Greckiemu groźne noty i że okręt grecki, wiozący z Eubei potrzeby wojenne, został zatrzymany i wyładowany. *(P. P.)*

TURCYA.

W gezecie *Ostdeutsche Zeit* według listów z Konstantynopola, 27 Marca, piszą, że Parta zamierza obwołać Pospolite Ruszenie w całém Państwie.

— 7,500 wojska tureckiego wysadzone 31 Marca w Warnie, udały się natychmiast do Bazardżik.

— Firman nadający swobody chrześcianom, został ogłoszony we wszystkich miastach Rumelii i Bulgaryi.

— Dwa okręty francuzkie i dwa angielskie, zajęły stanowisko w Kowarnie. — 26 Marca Omer-pasza opuścił Warnę, ażeby stanąć na czele wojsk, zgromadzonych pod Bazardżik. — Podług listów z Bucharestu 5 Kwietnia, Omer-pasza stał w drugiej linii po za wałem Trajana, w 80,000 wojska; z Orsowa zaś donoszą, 6 Kwietnia, że Omer-pasza ma rozkaz, przesłany mu ze Stambułu 27 Marca, trzymania się na odwodzie, dopokąd nie przybędzie mu na pomoc korpus wojsk sprzymierzonych.

– *Zeit* donosi, że powstańcy greccy pokilkakroć byli pobici przez turków i zmuszeni do opuszczenia swojej pozycyi pod Janina. Natomiast słychać, że Grivas, odparty od Janiny, rzucił się ku Arta i opanował cytadellę, tudzież że fort Suli również wpadł w ręce powstańców.

— Z Cattaro, z dnia 3 Kwietnia donoszą: W Montenegro panuje spokojność; uzbrojenia czynnie są posuwane, ale niebyło jeszcze zwołane pospolite ruszenie, jak to się czyni w tym kraju przed każdą wojną. Zkądinąd wielka fermentacya daje się postrzegać w gminach chrześciańskich Bosnii, Albanii i Hercogowiny. — Skutkiem ogłoszenia firmanu wyzwolenia chrześcian, Kadysowie i Ulemy, w większej części, złożyli swoje urzędy tak, iż nateraz nowa organizacya sądów stała się nie podobną do wykonania. — Wybiera się z Bosnii deputacya chrześcian do Stambułu, z prośbą do Sułtana o powrócenie im broni, która została odebrana z rozkazu Omera-paszy.

— Donoszą z Alexandryi, 2 Kwietnia, że 7,000 wojska egyptskiego zabrały się tam na okręty dla odpłynienia do Konstantynopolu. Syn paszy Egyptu, na czele wyborowego oddziału, uda się tamże, dla podziękowania Sułtanowi za przyrzeczenie mu w małżeństwo jednej ze swych córek.

— W korrespondencyi *Gazety Augsburskiej* z dnia 27 Marca ze Stambułu piszą, że ugoda, świeżo zawarta między Portą i Mocarstwami Zachodniemi, nie zawiera żadnego zaręczenia swobód dla chrześcian, o których tyle głoszono. Reszid-pasza przyrzekł wprawdzie udzielenie od Porty tako-

wych swobód, ale dotąd nic podobnego nie uczyniono. Prawdą też jest, że nowy Szeich-ul-Islam i nowy Prezes Wielkiej Rady zobowiązali się nieopierać wyzwoleniu chrześcian, zawsze jednak wątpliwa jest, czy Porta zdoła się namyślić do dotrzymania słowa; a wtedy Mocarstwa nie omieszkają użyć środków przymusu.

— Jedna z gazet Wiedeńskich donosi, że dzień 6 Kwietnia wyznaczony był na powszechne powstanie greków; tym sposobem tłumaczą się nadzwyczajne środki ostrożności, przez Portę w ostatnich dniach przedsiębrane.

— Gazeta Triestska daje nowiny ze Stambułu z dnia 3 Kwietnia. Pierwszy transport wojsk francuzkich wylądowany w Gallipoli, składał się z 1,500 strzelców celnych Vincenne'skich. Rząd zdawał się obawiać wybuchnienia rozruchów w stolicy; patrole przebiegają miasto i po godz. 11 wieczornej, nikt nie może pokazać się na ulicy. Przy moście arsenału, wystawiona jest na włóczni głowa turka, który usiłował podburzyć lud przeciw reformom Porty.

— W tej chwili Turcy wznoszą w trzech miejscach okopy na drodze prowadzącej do Bazardżik.

— Nowa Gazeta Pruska oświadcza, iż gdy największa sprzeczność zachodzi między wiadomościami o powstaniu greckiém, odbieranemi z Aten, Konstantynopolu i Korfu, gazeta nie może ręczyć za wiarogodność żadnej z tych wiadomości.

— Piszą z Aten do *Gazety Wiedeńskiej* z dnia 7 Kwietnia, że za odebraniem doniesienia o przejściu rossyan przez Dunaj, Turcy w Volo zelżyli flagę powiewającą na hotelu Konsulatu Francuzkiego oraz Konsulat Grecki.

— Fuad-Effendi doniosł Porcie, że powstanie w Epirze rozszerza się na coraz większe wymiary.

— Donoszą z Belgradu, 1 Kwietnia, że dowodzca korpusu Austryackiego, hrabia Schaffgotsche, feldmarszałek-lejtnant hrabia Paar i inni jenerałowie, z licznym orszakiem, wybrali się 31 Marca z Neusatz dla oddania wizyty Gubernatorowi twierdzy Belgradu Izzetowi-paszy, poczém, gdy Xiążę Serbii był nieobecnym, przedstawiali się Xiężnie, jego małżonce. Wieczorem dopiero wrócili do Semlina na statku parowym. *(P. P.)*

— Piszą z Konstantynopola do Nowej Gazety Pruskiej, 3 Kwietnia, że firman Sułtański o wyzwoleniu chrześcian nakoniec wyszedł, i został udzielony Posłom cudzoziemskim, *ale nie był odczytany w meczetach.* Nowy Szeich-ul-Islam *pozostawił sobie obwieszczenie go turkom w okolicznościach przyjaźniejszych.* — Posty są zawsze podwojone jak w przeszłym tygodniu. Co dnia przybywają tu gońcy z teatru wojny, ale nic się nie ogłasza, co jest pewnym znakiem, że się turkom nie powodzi.

— Po 6 Kwietnia Omer-pasza zgromadził w promieniu Bazardżiku 54,000 ludzi. Linija Dunajska nie została wzmocniona, bowiem wódz naczelny sądzi, że najistotniejszą czynnością jest obrona wąwozów Bałkańskich, zagrożonych przez rossyan. — Mustafa-pasza również opuścił Karasu i zwinął się ku Bazardżik. Jego korpus składa prawe skrzydło, a korpus Mahmuda-paszy w Razgrad, lewe armii Bałkańskiej, której środek opiera się o Szumlę.

— Wielu poddanych greckich, unikając zgubnego dla nich wygnania, przechodzi w poddaństwo Porty; inni z wielką surowością są ścigani i rugowani z kraju. *(J. de S.-P.)*

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, *20 Kwietnia.* Xiążę Cambridge, który miał, jak głoszono, wsiąść na okręt w Tulonie, przedwczora wieczorem nagle wyjechał do Wiednia, drogą żelazną Strasburską.

O marszałku St. Arnaud słychać, iż naprzod udą się do Aten, a potém dopiero do Konstantynopola, gdzie nie stanie wcześniej jak 10 Maja.

Twierdzą, że korpus wojska francuzkiego na Wschodzie pomnożony będzie zamiast 100,000, do 150,000 ludzi.

— Monitor donosi, że od jenerała Canrobert Rząd odebrał wiadomość nader zaspokajającą o rozmieszczeniu wojsk przybyłych do Gallipoli.

— Gazety Paryskie zaprzeczyły wiadomości, jakoby pułkownik Dieu poległ w bitwie z rossyanami. 5 Kwietnia pułkownik w najlepszym stanie zdrowia znajdował się przy Omerze-paszy.

— Na Giełdzie 20 Kwietnia (przez telegraf,) 4½ procent. 90 fran. — 3 procent. 63 fran. 30 centimów.

LONDYN, *19 Kwietnia.* Gazeta urzędowa zawiera Rozkaz Rady Tajnej, stanowiący, że wszystkie okręty pod flagą przyjacielską lub neutralną, są upoważnione do przywożenia do portów Anglii i Kolonij wszelkich towarów, będących czyjąbądź własnością i do wywożenia z tychże portów, do wszystkich portów nie blokowanych, towarów, które nie stanowią kontrabandy wojennej.

— Lord Mer Londynu dawał swą ucztę Wielkonocną, na której głównym gościem był sir Hamilton Seymour, były Poseł w Petersburgu. Mowy, stosowne do okoliczności obecnych, nic wszakże nie przedstawiły nowego.

— Podług *Nowej Gazety Pruskiej*, traktat przymierza zaczepnego i odpornego Anglii z Francyą, został podpisany 10 Kwietnia, a ratyfikacya Francyi odebrana już była 14 tegoż m. Lada dzień, traktat ten będzie ogłoszony.

— Na Giełdzie 20 Kwietnia (tel.) Konsolidy 88⅝.

WIEDEŃ, *18 Kwietnia.* Dziś odbył się obrzęd ślubu J. C. K. W. Arcyxięcia Karola Ferdynanda, z J. C. K. W. Arcyxiężniczką Elżbietą.

TURCYA. Dwa obozy warowne wojsk anglo-francuzko-tureckich, mające się założyć w okolicach Stambułu, zdają się nie mieć innego celu; jak ochronienie stolicy od niespodzianego zdobycia.

— Gazeta *Copirie Zeitungs Correspondent* donosi, podług listów ze Stambułu 6 Kwietnia, że dwaj wyżsi oficerowie francuzcy przybyli do Brussy, dla naradzenia się z Ab-del-Kaderem względem utworzenia korpusu arabskiego, dla użycia w wojnie z Rossyą. Ab-del-Kader zdawał się chcieć wziąść w tej wojnie czynny udział.

NOWINY Z MORZA BALTYCKIEGO. *Hamburg, 19 Kwietnia.* (Przez telegraf.) Depesza z Kopenhagi donosi, że pięć nowych okrętów kupieckich rossyjskich, zostały pojmane przez okręty angielskie; tym sposobem liczba pryz uczynionych przez anglików wynosi już dziesięć statków.

JAPONIJA. Donoszą z Kantonu, 24 Lutego, że w skutek wdania się Rossyi, Japonija zobowiązała się, po upływie terminu rocznego, otworzyć porty swoje dla handlu świata całego. *(J. de S.-P.)*

Позволяется печатать. 15 Апрѣля 1854 года. *Цензоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.